

Witam Klasę 6c ☺

Kontynuujemy naszą naukę historii.

Proszę, abyście uczyli się zgodnie z planem lekcji i dokładnie czytali tekst z podręcznika.

Postępujcie zgodnie z instrukcją umieszczoną poniżej.

1. **Bardzo proszę o odesłanie do oceny na adres urszula74@interia.pl zdjęć lub scanów odpowiedzi do tematu z 07.04. „Czasy stanisławowskie” (pytania: 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 z podręcznika), najpóźniej do niedzieli 19.04.**
2. Tematy i materiał do przerobienia od 15 do 24 kwietnia – tematy i notatki proszę **przepisać** do zeszytu, natomiast ćwiczenia przepiszcie lub wklejcie.
3. **Zdjęcie uzupełnionej tabeli *Ustrój Rzeczypospolitej wprowadzony przez Konstytucję 3 maja* – punkt 3 do tematu „Konstytucja 3 maja” prześlijcie do sprawdzenia najpóźniej do wtorku 21.04.**
4. Na końcu znajdują się odpowiedzi do ćwiczeń z przerobionych wcześniej tematów. Proszę sprawdzić Wasze i ewentualnie poprawcie.
5. Jeżeli zostanie Wam czasu zagrajcie w grę dydaktyczną na stronie <https://postaci.gwo.pl/#/>, wybierzcie zagadnienia i sprawdźcie swoją wiedzę.

17.04. TEMAT: Konstytucja 3 maja.

- Przeczytaj z podręcznika rozdział *Konstytucja 3 maja* s. 204-210
- Zapoznaj się z notatką i przepisuj ją do zeszytu.
- Tabelkę uzupełnij i wklej lub przepisuj do zeszytu – odeślij do 21.04.
- Obejrzyj film <https://gwo.pl/konstytucja-3-maja-p4611>

Notatka

1. Stronnictwa polityczne utworzone przed zwołaniem Sejmu Wielkiego:

- **królewskie** – starało się o zgodę Rosji na powiększenie armii i stopniowe reformy. Należeli do niego król i jego zwolennicy
- **magnackie** – sprzeciwiało się jakimkolwiek reformom państwa. Należeli do niego magnaci, zajmujący najwyższe stanowiska w państwie.
- **patriotyczne** – dążyło do sojuszu z Prusami, aby pod ich osłoną zreformować państwo i uniezależnić się od Rosji. Należeli do niego m.in. Stanisław Staszic i Hugo Kołłątaj

2. **Sejm Wielki albo Czteroletni 1788-1792:**

Nie obowiązywało na nim *liberum veto*, bo obradował pod wężem konfederacji.

Postanowienia:

- podniesienie liczby wojska do 100 tys.;
- wprowadzenie stałego podatku na wojsko, płaconego przez szlachtę i duchowieństwo;
- zlikwidowanie Rady Nieustającej;
- zawarcie sojuszu obronnego z Prusami;
- uchwalenie **Konstytucji 3 maja w 1791 r.** Autorami dokumentu byli m.in. **Stanisław August Poniatowski, Stanisław Małachowski, Ignacy Potocki i Hugo Kołłątaj.**

3. Ustrój Rzeczypospolitej wprowadzony przez Konstytucję 3 maja. - do odesłania

Nazywa ustroju.			
Instytucje pełniące najwyższą władzę ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą:	władza ustawodawcza: wybierany na 2 lata, zawsze gotowy	władza wykonawcza:	władza sądownicza:
Sposób powoływania króla na tron:	zlikwidowano i wprowadzono		
Sposób podejmowania przez sejm decyzji:	zniesiono i wprowadzono głosowanie większością głosów		
Prawa wyborcze:	prawa wyborcze miała szlachta posiadająca majątek. Pozbawiono praw wyborczych szlachtę gołątę		
Konfederacje:	zniesione		
Prawa mieszczan:	ustawa o miastach królewskich pozwalała zamożniejszym mieszczanom na swobodny zakup ziemi, dostęp do urzędów i godności, udział w sejmie pełnomocników, ale tylko z głosem doradczym w sprawach miejskich		
Sytuacja prawna chłopów:			
Religia:			
Polska i Litwa:	zachowano podział na Litwę i Koronę, ale zlikwidowano odrębność niektórych instytucji, wspólne odtąd były m.in. wojsko i skarb.		

21.04. TEMAT: Konfederacja targowicka i II rozbiór Polski.

- Przeczytaj z podręcznika rozdział *II rozbiór Polski* s. 211-217.
- Zapoznaj się z notatką i przepisz ją do zeszytu.
- Wykonaj ćwiczenie i przepisz lub wklej je do zeszytu.

Notatka

Konstytucja 3 maja miała zarówno zwolenników, jak i przeciwników. W kwietniu **1792 r.** garstka przeciwników reform, zawiązała w Petersburgu konfederację, w celu obalenia Konstytucji 3 maja i reform Sejmu Wielkiego. Miesiąc później konfederacja została ogłoszona w Targowicy. Na czele **konfederacji targowickiej** stanęli: **Szczęśny Potocki,**

Ksawery Branicki i Seweryn Rzewuski, którzy zwrócili się o pomoc do Rosji. Zapoczątkowało to wojnę z Rosją w obronie Konstytucji 3 maja.

Armia polska, pod dowództwem **księcia Józefa Poniatowskiego**, odniosła zwycięstwo w bitwie pod **Zieleńcami**. Aby upamiętnić to wydarzenie król Stanisław August Poniatowski ustanowił **Order Virtuti Militari**. Natomiast pod **Dubienką** Tadeusz Kościuszko chwilowo powstrzymał wojska wroga.

Po dwóch miesiącach Stanisław August przystąpił do konfederacji targowickiej i wydał rozkaz wstrzymania walk.

W **1793 r. Rosja i Prusy** dokonały II rozbioru Polski. Zatwierdził go, pod groźbą rosyjską, ostatni sejm **Pierwszej Rzeczypospolitej**, który odbył się w Grodnie.

Ćwiczenie

Ustal, czy podane zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wstaw znak X w odpowiednich rubrykach.

Zdanie	Prawda	Fałsz
Konfederacja targowicka, zawiązana przez zwolenników reform ustroju Polski, doprowadziła do wybuchu wojny z Rosją.		
Jednym z uczestników wojny w obronie Konstytucji 3 maja był książę Józef Poniatowski.		
Order Virtuti Militari został ustanowiony przez króla Stanisława Augusta po zwycięstwie Polaków w bitwie pod Dubienką.		
Sejm w Grodnie został zwołany w celu zatwierdzenia przez posłów decyzji o II rozbiorze Polski.		

24.04. TEMAT: Upadek Rzeczypospolitej.

- Przeczytaj z podręcznika rozdział *Upadek Rzeczypospolitej* s. 218-224.
- Zapoznaj się z notatką i przepisuj ją do zeszytu.
- Wykonaj ćwiczenie i przepisuj lub wklej je do zeszytu.
- Obejrzyj film: <https://gwo.pl/upadek-rzeczypospolitej-p4676>

Notatka

Po II rozbiorze Polski patrioci postanowili wywołać powstanie przeciwko Rosji. W **1794 r.** wybuchło **powstanie kościuszkowskie**. Bezpośrednią przyczyną wybuchu insurekcji był bunt **gen. Antoniego Madalińskiego**, który nie zgodził się na redukcję wojska i przybył ze swoimi oddziałami do Krakowa.

Przebieg powstania kościuszkowskiego **1794 r.:**

- 1) marzec – przysięga **Tadeusza Kościuszki** na Rynku w Krakowie. Jako Naczelnik powstania Kościuszko objął władzę dyktatorską;
- 2) kwiecień – zwycięstwo Polaków w **bitwie pod Racławicami** – znacząca rola **kosynierów**, czyli chłopskich oddziałów uzbrojonych w kosy osadzone na sztorc;
- 3) wybuch insurekcji w Warszawie pod dowództwem **Jana Kilińskiego**;
- 4) rozpoczęcie powstania na Litwie;

- 5) maj – Kościuszko ogłosił **Uniwersał połaniecki**, na mocy którego chłopcy mieli otrzymać wolność osobistą, nieusuwalność z ziemi oraz obniżenie pańszczyzny;
- 6) czerwiec – klęska Polaków w **bitwie pod Szczekocinami** z wojskami rosyjsko-pruskimi;
- 7) sierpień – wybuch powstania w Wielkopolsce;
- 8) październik – klęska Polaków w **bitwie pod Maciejowicami**. Ranny Kościuszko dostał się do niewoli;
- 9) listopad – „rzeź Pragi” – wojska rosyjskie dokonały masakry ludności cywilnej w Warszawie;
- 10) listopad – kapitulacja Warszawy i upadek powstania.

Powstanie kościuszkowskie zakończyło się klęską. W **1795 r. Rosja, Prusy i Austria dokonały III rozbioru Polski.**

Rzeczpospolita przestała istnieć. Król Stanisław August Poniatowski abdykował.

Ćwiczenie

Na podstawie mapy w podręczniku s. 222 napisz w jakich zaborach (rosyjskim, pruskim, czy austriackim) znalazły się polskie miasta.

Lwów	Warszawa
Kraków	Grodno
Poznań	Wilno
Toruń	Mińsk
Gdańsk	

Odpowiedzi do zadań z wcześniej przerobionych tematów.

TEMAT: Czasy saskie.

1. Dynastia Wettynów pochodziła z Saksonii – jednego z najbardziej gospodarczo rozwiniętych państw niemieckich. W Polsce panowało dwóch władców z tej dynastii: **August II** zwany **Mocnym** i jego syn **August III**, a Polskę połączyła z Saksonią unia **personalna**.
2. Za panowania Augusta II Polska walczyła przeciw **Szwecji**, na skutek wciągnięcia Rzeczypospolitej w tzw. **trzecią wojnę północną** trwającą w latach **1700-1721**.
3. Rywalem Sasów do tronu polskiego był **Stanisław Leszczyński**. Pierwszy raz uzyskał on tron dzięki poparciu **Szwecji**. Drugi raz został wybrany przez większość szlachty, jednak musiał ustąpić na rzecz Augusta III, popieranego przez **Rosję**.
4. August II zamierzał rządzić w Polsce w sposób absolutny. Napotkał jednak opór szlachty, która traktowała plany reform jako zagrożenie dla swych przywilejów, zwanych **złotą wolnością szlachecką**. W spór między królem a szlachtą wmieszał się car Piotr I, który obawiał się, że wzmocnienie władzy królewskiej uniezależni Rzeczpospolitą od **Rosji**. W **1717 r.** na tzw. **sejmie niemym** przeprowadzono połowiczne reformy m.in. wprowadził **niewielki stały podatek na wojsko**.
5. W **1732 r.** Rosja, Prusy i Austria zawarły traktat „trzech czarnych orłów”. Usprawiedliwiał on interwencję tych państw w sprawę polską, rzekomą chęcią zagwarantowania szlachcie wolności wyboru króla po śmierci Augusta II.
6. Czasy saskie przeszły do historii jako okres upadku miast i wsi oraz ciemnoty i nietolerancji. Większość sejmów została zerwana, a Rzeczpospolita utraciła znaczenie w polityce międzynarodowej i uzależniła się od państw ościennych.

Jednakże panowanie Sasów zapoczątkowało też ożywienie gospodarcze (powstawały manufaktury, a chłopci zaczęli uprawiać ziemniaki, które ratowały ich przed głodem w czasie nieurodzaju zboża). Bracia **Załuscy** założyli pierwszą publiczną bibliotekę w Warszawie. Nowatorskie podglądy ludzi światłych, takich jak Stanisław Konarski, który założył **Collegium Nobilium** – szkołę dla młodzieży szlacheckiej i Stanisław Leszczyński, torowały drogę przyszłym reformom.

TEMAT: Ostatni król Polski.

- a) **Familia** – potoczna nazwa, którą określano magnacką rodzinę Czartoryskich.
- b) **Szkoła Rycerska** – instytucja założona przez króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, której zadaniem było kształcenie kadry dowódczej na potrzeby przyszłej armii polskiej.
- c) **„Monitor”** – czasopismo, które powstało z inicjatywy króla Stanisława Augusta Poniatowskiego i miało nawoływać do reform państwa w duchu oświecenia.
- d) **prawa kardynalne** – „wieczne i niezmiennie” zasady dotyczące ustroju państwa polskiego, uchwalone w 1768 r. pod naciskiem Rosji.